

Takurda-o Burus ayoore-o o wu gene yan-dor Yeso n-me bo-o o-Korinti

Rem-se ro n-me à:

M-zante 1:1-11

Burus un yan-dor Yeso ne n-me o-Korinti
1:12—7:16

Goks m-yar remen yan-dor Yeso n-me o-Judiya
8:1—9:15

Burus nomog ut-ma mosse un con-de un wu ne
de ko-yan-Tom Yeso 10:1—13:10

Ur-kom 13:11-13

Ur-Gas

¹ Be un de, Burus, mosse un **Timoti** or na ne,
genbe ka takurda-o. Shir muute me **wan-Tom
YesoKiristi** remen wu conog kaane.

Ha-mo un be-de un yan-dor o Shir ye ro n-me
bo-o o-Korinti mosse kap un ye ro n-me un dak-o
o-Akaya ne à.*

² Me us-kon Shir Tato na un Wan-Koyan ne
Yeso **Kiristi**, wu 'ye no m-yar un gwugwu-mo ur-
hur ne.

Burus bomog Shir

³ A ya'as ur-bongon be-de Shir Tato-o Wan-
Koyan na Yeso **Kiristi**. Wu ro Tato-o ur-'won un
Shir o un gwu'urse ur-hur ne kap à.

* **Bor-o gaan:1 1:1** Hyen komo: Seng 18:1.

4 Wɔ rɔ na gwɔ'urse ɔr-hur be-de ɔn swɔ ɔn koɔb-ur na kap, remen a hoksté gwɔ'urse ɔn hur-ut ɔr na be-de ɔn koɔb-de ye rɔ m-swɔ à, ɔn ka gwɔ'urse ɔr-hur ɔ Shir ya'u na ne à.

5 Untun bɔ a ɔn swɔ ɔr-koɔb bɔ **Kiristi** swɔ à, kaane komo, remen a rɔ ye ma **Kiristi**, Shir rɔ na gwɔ'urse ɔr-hur ɔn bu-o **Kiristi**.

6 Ko m-moka te m-swɔ ɔr-koɔb rem nɔ, te gwɔ'ursutu nɔ ɔr-hur, komo nɔ sengeté m-sheɔ ɔn ka Shir-ɔ gu nɔ à. Urege ne gwɔ'ure-mɔ ɔn hur ɔn te doog, nɔ ma gwɔ'ure-mɔ ɔn hur-ur nɔ a doo bɔ nɔ he kum m-'wɔns mɔ m-dungune ɔn ka swɔ ɔr-koɔb de nɔ m-swɔ bɔ te swɔ à.

7 Komo dish-o te rɔ gung be-ur nɔ. Nɔ swɔog ɔr-koɔb deen bɔ te swɔ à, te nak komo unze Shir a gwɔ'ursu nɔ ɔr-hur bɔ wɔa gwɔ'ursu te à.

8 ɔr te ne, te conog nɔ nep gon koɔb-de te swɔ ɔn dak-ɔ o-Asiya à. Ka swɔ ɔr-koɔb de nomog deen har te hyen sa o zee tea nom hoog á.†

9 Te ɔn hoog ne, amba sa o zee a ɔn piishe te ut-ma tɔ woose m-mar à. Amba yo ka ɔn kor remen taase te tor ɔn beeb-de ɔn hi ɔn te, se de te tor be-de Shir, wɔ rɔ m-'yons ɔn margan-ne à.

10 Shir ruutu te ɔn ka mar-m yo-mɔ mɔ, te nak wɔa do te m-ruut komo ne. Be-de ɔn wɔ ɔ te ya'ase ɔr-beeb remen wɔa gu te.

11 Te conog nɔ sengu te m-gu ɔn bu-yo kon-se Shir. Nom nɔ kaane remen hun-ne deen bumut Shir, remen wɔ shaks ka kon-se rem te.

*Burus ja'aste zonge-to
ɔn wɔ tɔ ɔr-hew*

† **Bɔr-o gaan:8 1:8** Hyen komo: 1Kor 15:32.

¹² Rii-yo rɔ tɛ m-rwɔ m-gwɔn à: Yo rɔ hur ɔn tɛ kaps tɛ á, de rɔ tɛ m-rurɛ ɔnze tɛ she'ette she'et-de ɔn ba m-kukop n-mɛ ɔn hono o-dak ɔn hur-ur gaan nɛ tɔ rwuɔnɛ be-de Shir à. Yagunte ma she'et-de tɛ she'ette ɔn nɔ nɛ á. Man zee tɛ nomog kaane n-mɛ ɔn o Shir. Tɛ ɔn nom kaane n-mɛ kwum-o Shir, ba be-de ɔn weer-se ɔn hono o-dak á.

¹³⁻¹⁴ Tɛ genɔ nɔ rii-yo noa hoks m-karante nɔ nep á. Komo um rwɔ'og ur-hur kane o-co noa nep tɛ bɔ depe à, kɔ nɔ nap tɛ m-moka á. Ka da-de, da-de ho-de Wan-Koyan Yeso he m-muun à, noa nom m-gwɔn ɔn tɛ nɛ, bɔ tɛ m-nom m-gwɔn ɔn nɔ nɛ à.

¹⁵ Um nak ɔn kaane nɛ, o rwɔ'e um cunte m-habe be ɔn nɔ ur-takan, remen nɔ kumut o-kwum o-yoor.

¹⁶ Um zongute um dontɛ raag-o nɔ mɛ rɔ m-ha dak-o o-Makidoniya um dontɛ komo da-o mɛ muɔnɛ, remen um kumut gwu nɔ. Ka da-de noa hoks mɛ m-tom ha-mo ɔn dak-o o-Judiya.‡

¹⁷ Nɔ m-hyan nɔ zee ¿mɛ ɔn nom tɔ ka zongeto ba m-nap ɔn yo mɛ m-nom? ¿Kɔ nɛ nɔ m-hyan mɛ ɔn nom ka zongeto n-mɛ ɔn barag-se ma-hun nɛ, remen da-o mɛ zee “Ee,” um warag m-zee “Ay”?

¹⁸ Bɔ Shir rɔ wan-ess ut-ma à, kaane komo matɔ tɛ nomɔ nɔ à, ba tɔ ɔn “Ee, tea nom yo ka” amba nɛ, “Ay” o tɛ ut-ma á.

¹⁹ Remen **Wà-wu Shir** Yeso **Kiristi**, wu, mɛ ɔn Siras^S nɛ ɔn **Timoti** nɛ rurɔ nɔ ma-tɔ ɔn wu à,

‡ **Bɔr-o gaan:16 1:16** Hyen komo: Seng 19:21. § **Bɔr-o gaan:19 1:19** ut-Girik: Sirabanus.

ba neṭ-wu ʉn “Ee” wu da-o wu ro ma-to ʉn “Ay” á. Amba n-me ʉn wu “Ee” o ho-ur bi.*

²⁰ Remen n-me ʉn wu o Shir shooste kap ma-to wu surte o-nu à, n-me ʉn Yeso **Kiristi** atte m-zee, “Ee” Kaane komo ʉn cow-yo ʉn wu atte m-zee, “**Amin**” remen seps-mo Shir.

²¹ Shir o ʉn hi ʉn de ʉn o nomu te ʉn no ne ragaan, sher no gung be-ur **Kiristi**, wu wu daage na komo.

²² Wu ru'uru na napa-o ʉn wu unze na ye ma ʉn wu ye. Wu ya'uru na Kukt-o ʉn wu. Komo Kukt-o ʉn wu ro na m-ese n-me ʉn hur-ur na remen mo kutute na unze wua 'ye na rii-yo wu swore o-nu à.

²³ M-moka, yage um rurute no yo hante um waksute hur ʉn de um yagute m-dorbe raag-o no á. Yo ro, me dorbe raag-o no ʉn bo-o o-Korinti, remen untaase um tepru no mosse ʉn **ba'as-de** no nome ne à. Shir ʉn hi ʉn de ʉn o nak unze ba bo-to um mette á.

²⁴ Yanze te ʉn con te garamse no bo no she'ete ʉn bu-yo sher-m no á. Amba te conog te senge kang-o gaan ʉn no ne, remen no nomot o-zak. Te con no m-gakte á, amba te conog m-hyan sher-m no kum m-'wons deen.

Bɔr-ʉs yoor

¹ Remen kaane um este ʉn hur ʉn de man do m-habe be ʉn no um ru'ut no tuk-mo ut-men á.

² ¿Urege um rwo'og no tuk-mo ut-men, wa kusse wu he me m-rwo um hogute o-zak? Amba no ye kusse, no ye um rwo'e tuk-mo ut-men à.

* **Bɔr-o gaan:19 1:19** Hyen komo: Seng 18:5.

³ Yo hante ɔm genbuɛ nɔ ɔ ka takurda-ɔ à, yo rɔ, remen me ɔn da-ɔ me habe ɔm 'wɔs hun-ŋe ye depe ye ru me o-zak à, ye naas me ɔt-men á. Remen ɔm nak da-de me nomu o-zak, nɔ ma kap nɔa nom o-zak.

⁴ Me ɔn genbu nɔ, n-me ɔn swo ɔr-koɔb ɔn tuk-mɔ ɔt-men ne deen, har m-yish ne deen. Yanze remen ɔm ru'ut nɔ tuk-mɔ ɔt-men á, amba remen nɔ nept bɔ ɔm wasse ɔn nɔ ne à deen.

*Soks ɔr-ba'as be-de ɔn wu
nome ɔr-ba'as à*

⁵ Urege wu ken wu nomog rii-yo rwo'e hun-ŋe tuk-mɔ ɔt-men à, ba me wu rwo'e tuk-mɔ ɔt-men á. Nɔ ye wu rwo'e tuk-mɔ ɔt-men.

⁶ Koɔb-de ka net-wu swo ɔn ka ɔw-yo be-de ɔn ye ken ye be-ɔr nɔ à, wooste wu kaane.

⁷ M-mɔka, depete nɔ sokse wu **ba'as-de** ɔn wu, nɔ dɔ wu jaab-ɔ ɔt-men taase nɔ yagu wu, har tuk-mɔ ɔt-men mɔ arag 'wɔns-mɔ ɔn wu.

⁸ Remen kaáne me nɔ ɔs-kɔn nɔ kutu wu unze nɔ m-was ɔn wu ne deen.

⁹ Men genbu nɔ ká takurda-ɔ remen ɔm gut, kɔ nɔa hoks m-she'et zongse nɔ nom dɔrotte-ɔ ɔn kɔ yo ke rii-yo à.

¹⁰ Myet bon rii-yo wu ɔne ɔm soksu wu **ba'as-de** ɔn yo à, ɔm soksuɛ wu, komo **Kiristi** nepste ɔm soksuɛ wu de hur-ɔr gaan. Me ɔn nom yo ka remen ɔm guut nɔ remen na cen na nɔ a doot nɔ mosse ɔr-hi komo ɔn ka wu nome **ur-ba'as** ne à.

¹¹ Taase **ko-Gwɔmo-wu ɔn ya-ɔt-kɔt** wu kum keer-de wu hette na m-raks à, remen a nak weer-se ɔn wu kap.

*Koob-de ʉn rʉt-mo ʉr-hur
de ma Burus n-me o-Toruwas*

¹² Da-o ʉm ha bo-o o-Toruwas à ʉm ko'ote **Ma-to m-Rerem** to ma **Kiristi** Yeso, ʉm 'woste Wan-Koyan tiksute me ish ʉm nomot senge-mo ʉn wu kane.

¹³ Myet ʉn kane ne hur ʉn de de rʉt á, remen me hyan or re Titus reno á. Remen kaane ʉm zeeru ye se ho-ur hor-de, ʉm arguru ha-mo o-Makidoniya.*

Re ʉr-ho ʉn bu-o Kiristi

¹⁴ Amba ʉr-bongon be-de Shir, wu ro na ʉn teke o-co koyanda à, te reeg ʉr-ho n-me ʉn Yeso **Kiristi**. Wu ya'ag na ʉr-beeb a rurut bo hun-ne he nap ʉn Yeso **Kiristi** à ko kene, untun now-mo m-shi'igin mo a taame à.

¹⁵ Remen na be-de Shir rii-yo m-shi'igin yo a ro, yo Yeso **Kiristi** tebbe Shir à, yo neke be-de ʉn ka ye a ʉn gwu à, komo ʉn ye ro ne ʉn cow-yo m-sabre à.

¹⁶ Ye ro ʉn cow-yo m-sabre à, ka wus-o, wus-o m-mar o, o ro m-hante m-mar à. Amba be-de ʉn ka ye kume gwu à, shi'igin-mo ʉn hoog-mo. ¿Wu ken wu ro kon wu he hoks m-dek ʉn nu-se ʉn ka senge-mo?

¹⁷ Na ba untun ye ken hun-ne ye a ro á, ye ro m-rwor ʉn Ma-to Shir remen ye suut m-ho á. Kaane o be ʉn te á, bo te guw-ne **Kiristi** à, te nepste unze Shir ro te o-gwot, te m-yoos o-nip ne ma-to Shir tomute m-rwor à.

* **Bor-ʉs yoor:13 2:12-13** Hyen komo: Seng 20:1.

Bɔr-ʉs tet

Ya-m-senge-mo ʉn swor-o o-nu pu-o

¹ ʒTe ʉn cir o bom ʉn hi ʉn te komo? ʒKo ne te ʉn hoob-o ʉn takurda be-ʉr no ko rem no o he te m-su'e bo ye ken ye ro m-nom?

² No ʉn hi ʉn no, no ye ro takurda-o te, o a gene ʉn hur-ʉr no à, remen kowan wu hyenet, wu karante komo.

³ No kutute hun-ne ʉnze no takurda-o **Kiristi** o, o ro suge-de ʉn senge-m na. Ka takurda-o ba a ʉn gen o ʉn ce-yo m-gen á, amba a ʉn gen o ʉn **Kukt-o Shir** o ʉn hoog. Ba ʉn wur-o ʉt-ta'ar á, amba ʉn hur-de ʉn hun-ne.*

⁴ Te ʉn rwor kaane remen te ʉs-nap ne ʉn co-o Shir ʉn bu-o Yeso **Kiristi**.

⁵ Te ʉn hi ʉn te tett beeb-de ʉn nom ʉn ka senge-mo á. Yatt-wu he m-zee be ʉn te **yan-Tom Yeso**, “Men baramse hoog-mo ʉn ka hun-ne á.” Shir ye yasʉ te ka beeb-de.

⁶ Wu rwo'e te hokste m-warag ya-m-senge-mo ʉn swor o-nu o-pu o, ba o o-**karamsa** á, amba o o-Kukt. Ka **karamsa**-o ro m-ho, amba Kukt-o ro ʉn 'ya ʉn hoog.†

⁷ A ʉn gen **karamsa**-o **Mosa** n-te ʉn wur-o ʉt-ta'ar, komo seps-mo Shir nomog mosse ʉn ka seps-mo ne da-o a yase o à. Yanze ma ka cecar-mo ro ʉn co-o **Mosa** à mo m-gos-mo á. Myet ʉn

* **Bɔr-ʉs tet:3 3:3** Hyen komo: Rwu 24:12; Irm 31:33; Izik 11:19; 36:26. † **Bɔr-ʉs tet:6 3:6** Hyen komo: Irm 31:31.

kaane ka cecar-mo nomog deen har hun-ne ye o-**Isra** ye hoks wu m-tuwe un yish á. Urege yoos-de ro m-hante m-mar à haante m-seps ne kaane,‡

⁸ ¿re o ka un ya seps-mo o-Kukt? Ká seps-mo o-Kukt mo a arag kaane.

⁹ Urege rii-yo ro m-hante m-mar à, kumug m-seps. Kaane o yo ro m-muut un net kashi be-de Shir à, aragte yo ur-hew ne.

¹⁰ O-nip, rii-yo ro m-seps ne n-ga à, yo kus m-seps ne m-moka á, urege a hongsuṭe mo un seps-mo un swor-o nu-o pu-o ne.

¹¹ Urege ka rii-yo ro m-gos á, haante m-seps ne, seps-mo un ka yo ro m-gos à, a jiish kaane.

¹² Remen kaane, bo a o-dish ne kaane à, o hante atte un jaab-o ut-men ne deen.

¹³ Te ba untun **Mosa** o á, wu bite co-o un wu ur-gund à, taase hun-ne ye o-**Isra** ye hyen ta-mo un ka seps-mo ro m-gos á. §

¹⁴ Amba a birimsuṭe hur-de un ye. Har ha-mo un ca ka gund-de roṣu káne da-o ye ro m-karante un swor o-nu ut à, a hoks m-hops un ká gund-de cot un bu-yo m-sher un **Kiristi**.

¹⁵ Amba har ca, koyanda o a karante takurda-o **Mosa**, ka gund-de ro un hok un hur-de un ye.

¹⁶ Amba da-o wu ken wu waktunde be-ur Wan-Koyan, a hopsuru ka gund-de.*

¹⁷ Wan-Koyan Kukt-o, komo be-de un Kukt-o Wan-Koyan ro à, posse-m ro kon.

¹⁸ Te m-moka kap ye a bite co-ɔs te á, ro un kute un hun-ne seps-m Wan-Koyan untun ur-

‡ **Bor-ɔs tet:7 3:7** Hyen komo: Rwuɔ 34:29. § **Bor-ɔs tet:13**

3:13 Hyen komo: Rwuɔ 34:33. * **Bor-ɔs tet:16 3:16** Hyen komo: Rwuɔ 34:34.

madipi. Ka mus-mo, mo **Kukt-o Shir** mussu na à, mo ro m-do m-seps ha-mo m-seps mo rwuune be-ur Wan-Koyan à, wu ro o-Kukt à.

Bɔr-ɔs nass

Kwum-o Shir n-me wur-ut na to ro untun un tur-o ut-ba à

¹ Remen kaane, te hus ur-hur á remen Shir ya'astu te ka senge-mo un bu-yo un 'won-de un wu.

² Amba a 'yer yo ro wukusse à, ka rem-se m'e se. Yatt-yo da te ut-raks ne, ko te nom ut-bo un Ma-to Shir á. Amba te m-rwor un o-Shir m-how cas. N-me un kaane kowan he m-su'e nip-o te un co-o Shir n-me un hur-de un wu.

³ Urege **Ma-to m-Rerem** to te m-rure un hun-ne ma-to un to à wukusse to ro, to ro wukusse be-de un ye ro un cow-yo m-sabre à.

⁴ Ye sher be-de Shir á, remen wan-gwomo-to un ka hono o-dak o poosute hur-de un ye. Wu weneg ye, ye hyen m-cucas mo ro m-dakan n-te un hur-de un ye à, ka cucas-mo ro m-rwuun n-me un **Ma-to m-Rerem** n-te un seps-m **Kiristi**, wu ro sha-mo Shir à.

⁵ Remen ba ma-to un hi un te to te m-rwor á, amba to ma Yeso **Kiristi** Wan-Koyan. Te ne guw-ne no te ro rem Yeso.

⁶ Remen Shir, o rwore, “Yage m-cucas mo dakante n-te o-comb,”* Wu rwog'og cucas-mo un wu mo ma'as m-dakan n-te un hur un te, mo ye'et

* **Bɔr-ɔs nass:6 4:6** Hyen komo: Taka 1:3.

hun-ne m-ccenas ye nept seps-mo Shir be-ur Yeso **Kiristi**.

⁷ Myet un kaane ne, na ye ro o-kwum o-Kukt ne a. Wur-ut na ro untun tur-o ut-ba, komo o-kwum o-Kukt ne to ro n-me tur-o ut-ba. A un warag kaane remen a kutute unze Shir ro ur-beeb ne, ba na a.

⁸ A te un ya-ur-koob un ko yo ke cow-yo, amba myet un kaane ne, a hoks te rwo ur-kyende un ka senge-mo a. O ken da-o te m-nom sa o zee te ruut ur-hur, amba te ruut ur-hur a.

⁹ A te m-rangse, amba Shir yagu te a. O ken da-o a te hogusse m-hoog, myet un kaane ne a hoks te m-sabarse a.

¹⁰ Koyanda te m-neke m-mar ne un wur-ut te mar-m Yeso, remen a kutute hun-ne hoog-m Yeso un wur-ut na.

¹¹ Kap o un ho-ut na un hono o-dak a un kom-to m-mar rem Yeso, remen a hyenet hoog-m Yeso un wur-ut na to m-mar.

¹² Remen kaane, mar-m mo m-senge be un te, remen no kumut hoog.

¹³ Gen-mo un Ma-to Shir zeeg, "Um shereg, remen kaane o um nomte ut-ma."† Cinda a un kukt-o gaan ne o m-she, kaane te ma te m-she, remen kaane komo tette tep.

¹⁴ Remen te nak unze ka wu 'yonse Wan-Koyan Yeso be-de un m-mar a, wua 'yons te mosse un Yeso ne, wu tabbu te mosse un no ne un co-o un wu.

¹⁵ Kap to ka remen no o, remen ka yar-mo, mo ro m-wo be-de un hun-ne ut-moor ne. Moa ru

† **Bɔr-ʉs nass:13 4:13** Hyen komo: Bɔng 116:10 (ut-Girik).

bɔngɔn-de Shir, komo remen a sɛpsté wʉ.

Ur-she'et n-mɛ m-she

¹⁶ Remen kaane, tɛ ruut ʉr-hur á. Amba ʉrege wur-ʉt tɛ rɔ m-sabre, myet ʉn kaane nɛ a ʉn muut ʉn kʉkt-o na ɔ o-pʉ ɔ kɔ de ke hɔ-de.

¹⁷ Remen ka kɔɔb-de a m-swɔ m-mɔka à, dea gɔs á. Dea heet na be-de m-sɛps mɔ ʉn ba m-ta. Mɔ arage nap-ɔ ʉn net à.

¹⁸ Remen ba rem-se yish rɔ m-hoks m-hyan à, tɛ tuwe yish á, sɛ de ʉn rem-se a m-hoks m-hyan á. Remen rem-se a m-hyan à, se rɔ m-arag ba ʉn rem, amba rem-se a m-hoks m-hyan á, se rɔ m-arag á.

Bɔr-ʉs taan

Wur-ʉt pʉ-to

¹ Remen tɛ nepse ʉnze ʉrege a wurumtɛ ka hur-ɔ tɛ rotte ʉr-she'et n-mɛ ʉn ɔ à, (wata wur-ʉt tɛ, tɔ ʉn ka hɔno o-dak ɔ), Shir ʉn hi ʉn de ʉn ɔ ɔa me tɛ o-hur n-Tɔn shir. Ka hur-ɔ ba ʉt-kom a ma ɔ á. Komo ɔa she'et ba m-ta.

² Kane ʉn hɔno o-dak a ʉn swɔ ʉr-kɔɔb. A ʉs-'yong remen gɔp-de m-ha n-tɔn ɔ Shir be-de Shir he na 'ya ʉn wur-ʉt na ʉt-pʉ tɔ à.

³ ʉrege nɛ a hɔkte tɛ, a 'wɔs tɛ ʉr-kor á.

⁴ Bɔ tɛ ʉr-she'et n-mɛ ʉn ka wur-ɔ ʉn hɔno o-dak ɔ à, tɛ ʉs-'yong remen a sutu tɛ. Ba tɛ ʉn ɔn tɛ wonge ʉn ka wur-ɔ tɛ ɔ nɛ ɔ ʉn hɔno o-dak á, amba tɛ ʉn ɔn tɛ hɔkte wur-ɔ pʉ-ɔ n-Tɔn shir, remen rii-yo ʉn hɔɔg-ɔ ba m-ta yo hɔkte ka rii-yo yo rɔ m-mar myet à.

⁵ Shir ɔn hi ɔn de ɔn wu zongse na ka barme-mo, komo wu ya'ag na Kukt-o ɔn wu bo wu swore nu-o ɔn wu à remen wu kututé na yo wu he na m-nome kané o-co à.

⁶ Remen kaane te rotte ɔn beeb-de ɔr-hur ne ko o ke da-o, komo te nepse ɔnze urege de te ro o-hur ne ɔn ka wur-o ɔn hono o-dak o, to, tett o-hur ɔn Wan-Koyan ne á.

⁷ She'et-de m-she tette, ba be-de ɔn rii-yo a m-hyan ɔn yish á.

⁸ O-nip, te ro ɔn beeb-de ɔr-hur ne, komo te jiishte m-con te wonge ɔn o ka wur-o ne, te she'ete mosse ɔn Wan-Koyan ne Yeso n-Ton shir.

⁹ Arge koyan, te jiishte m-con wu hoge rerem-m te, ko te ro n-me ɔn ka hono o-dak o ko n-Ton shir.

¹⁰ Nip-o, **Kiristi** a piishe ko wu ke net-wu ut-ma. Remen ko wu ke wua goks 'yons-de ɔn senge-mo wu nome ɔn wur-o ɔn wu ɔn ka hono o-dak o à, ko mo ɔr-bon, ko komo mo ɔn ba ɔr-bon.*

She'et-de ɔn hongse ɔn hun-ne

¹¹ Remen te nepste gyer-o Wan-Koyan, o hante te rotte m-senge te nakante ye ken ye be-de Shir. Shir nepse bo te ro à kap, komo me m-hyan no nak to ka ɔn hur-ɔr no.

¹² Ba te m-con te bum hi ɔn te ɔn co-o no á, amba te no m-'ya ɔr-hek no nomot us-ses ɔn te, remen no hokste shassu ɔn ka ye ro us-ses ɔn yo a m-hyan à ɔn suge-de ɔn yo ro ɔn hur-de ɔn ye à.

* **Bɔr-ɔs taan:10 5:10** Hyen komo: Roma 14:10.

13 ¿Te un zunge, bɔ ye ken ye zee? Kɔ te zunge, te m-nom remen seps-mo Shir. Urege komo ba zungo á, o ka rem no o.

14 Koyan te ro m-nom, te yo m-nom ba remen hoog te á, amba remen was-m **Kiristi** mo ro te, m-gakte à. Remen te shereg o-nip unze **Kiristi** marag remen hun-ne kap, remen kaane hun-ne kap marag.

15 Wu marag remen hun-ne kap, remen ye ro un hoog ne à, taase ye she'et she'et-de un yo hurde un ye cone à. Se de ye she'et remen wu mare rem un ye à, a yonste wu komo remen ye.

16 Remen kaane, kaane un co a do m-gwot un wu ken un hyan-o un net á, remen ko de nomte a ro un gwot-o **Kiristi** un hyan-o un net, m-moka a do wu m-gwot kaane á.

17 Remen kaane, urege net ro n-me un **Kiristi**, wu waragte mat-o pu-o o ka, ka ut-o taag, m-moka ko yo ke rii-yo waragte o-pu yo.

18 To ka kap nom-mo Shir mo, wu ja'aste she'et-ur na un wu ne un bu-o Yeso **Kiristi**. Komo wu ya'uru na senge-mo un ja'as un she'et-de un ye ken ye un wu ne.

19 Unze Shir ro m-ja'as un she'et-de un hun-ne un wu ne un bu-o **Kiristi**, Shir ro m-sak un **ba'as-de** un hun-ne un hi-de un ye á. Wu ya'aste na senge-mo un ja'as un she'et-de un hun-ne un wu ne.

20 Remen kaane, te m-esse un **Kiristi** sa o zee Shir un hi un de un o ro ut-ma n-me un te. Un jin-ur **Kiristi**, te no us-kon no ja'as she'et-ur no un Shir ne no warag nay-ne ye un wu, yanze yan-yage-to un wu á.

21 Yešo **Kiristi** cet nɔm **ur-ba'as** á! Amba **ba'as-ʊt** na Shir sawsɛ wʊ. ʊn kaane ɔ, n-me ʊn Yešo **Kiristi**, a hoks she'et ʊn she'et-ʊr kashi be-de Shir.

Bɔr-ʊs cind

1 Be-de ʊn sɛnge-m na mɔsɛ ʊn Shir ne, tɛ konog nɔ, taase nɔ gɔks yar-mɔ Shir, nɔ muut mɔ hwaa.

2 Hogu nɔ yo Shir zɛɛ à,
 “ʊm hogusute nɔ ʊn hohond-mɔ o-da.

Da-ɔ ho-de ʊn gwʊ woone, ʊm guug nɔ.”*
 Hogu nɔ! ɔ ka ɔ rɔ da-ɔ nɔ he gɔks ʊn kwum-ɔ Shir, caane ɔ ho-de ʊn m-posse!

Swɔ ʊr-koob de ma Burus

3 Tɛ cɔn wʊ ken wʊ kum rii-yo ʊr-pukse ʊn sɛnge-m tɛ á. Remen kaane, tɛ rwɔ rii-yo ʊr-pukse ʊn cɔw á.

4 Amba ʊn hek-de ʊn kaane, kap yo tɛ m-nom à, tɛ yo m-nom remen tɛ kututɛ hun-ne ʊnze tɛ ya-m-senge-mɔ Shir yɛ. Tɛ m-nom kaane n-me ʊr-joose, ʊn swɔ ʊr-koob ne, m-rangse ne, myet ʊn kɔ de ke swɔ ʊr-koob de.

5 A bu'ug tɛ m-dum, a ru tɛ n-me ʊn kuke-ɔ m-ke'et, komo a hoogusu tɛ m-hoog ʊn 'yons ʊr-hur ne; tɛ nɔmog sɛnge-mɔ arage 'wons-m tɛ à, tɛ taagutɛ m-rew komo tɛ rewe ʊn mɛr.†

6 N-me ʊn she'et-de ba m-kukop, ʊs-nap ne se tɛ rotte à, ʊn 'mɔ ʊr-hur ʊn gu hun-ne ne, tɛ kutute

* **Bɔr-ʊs cind:2 6:2** Hyen komo: Isha 49:8. † **Bɔr-ʊs cind:5 6:5** Hyen komo: Sɛng 16:23.

unze tɛ yan-senge-mo Shir yɛ be-de un **Kukt-o Shir**, komo m-was ne mo o-nip.

⁷ Be-de m-rwɔr un ma-ut tɛ to o-nip, beeb-de Shir ro m-senge n-me un tɛ. Kashi ur-she'et ro untun saw-to ur-gun un tɛ, un kom-o ur-re ur-kwanta un tɛ ne.

⁸ A tɛ m-seps, a tɛ komo ne m-yo'og, a tɛ bom, a tɛ komo ne ut-reeb. A mustu tɛ ya-ut-bo, myet un kaane ne, tɛ m-rwɔr o-nip.

⁹ Sa o zee a nap tɛ á, a nepstu tɛ ne ur-bon ne, untun yɛ ro un kom-to mar à tɛ ro, tɛ ka ne un hoog ne, a tɛ m-'ya ur-koob, amba a ho tɛ á,

¹⁰ N-me un naase-mo ut-men, tɛ un kum rii-yo o-zak. Ko de nomte tett rii á, kap un kaane ne, rem tɛ hun-ne deen kumug rii be un tɛ, sa o zee tett rii á, amba koyan yo ma tɛ yo.

¹¹ Te rurutu no ut-ma ur-hur sak no Korinti-ne, komo tɛ upsutu no hur-ur tɛ cas. Te wuke no yo ken á, komo tɛ kutute no unze tɛ waste un no ne deen.

¹² Ay, tɛ yage no á, no yɛ yage ho'os ur-hur no goks tɛ.

¹³ Me un ka ma-to un no ne bo tato-o ro un nome un yakar-yɛ un wu à. No un cen no, kutu tɛ no was-m no.

*No mosse ut-hi un
yɛ ro yan-dor Yeso ne á*

¹⁴ No mosse ut-hi un hun-ne ne yɛ ro un dor o Shir á. ¿Kashi un net a hoks m-she'et ba ut-ween un net yo-wu ne? ¿Ko ne ya mosse m-cucas o-comb ne?

15 ¿Ya mɔsse **Kiristi** ʉn **ko-Gwomo-wu ʉn ya-ut-kot**‡ ne? ¿Kɔ ne ya mɔsse wan-dor ɔ Shir ʉn wu rɔ ʉn dor ɔ Shir ne á?

16 ¿Ya mɔsse **Pyo-o Shir** ʉn pyo-o m-gir ne? Na **Pyo-o Shir** ɔ, ɔ ʉn hɔɔg. Bɔ Shir zee à, “Man she'et mɔsse ʉn ye ne, ʉm tuwe n-me ʉn ye. Man warag Shir ɔ ʉn ye, ye komo yea warag hun-ne re.”§

17 “Yawe zeeɔ kaane,
Remen kaane, se nɔ rwuun be-de ʉn yan-ba ʉn dor,
nɔ wɔngse hi ʉn nɔ ʉn ye ne,
Taase nɔ ci rii-yo m-kukop,
ʉn kaane ʉm he nɔ m-goks.”*

18 “Yawe, wu rɔ Wa-ut-Gwomo kap à,
wu zee yo ka:
Man warag Tato nɔ,
nɔ komo nɔa warag yakar re campo-ne ʉn ne'a-ne ne.”†

Bɔr-ʉs ta'yoor

¹ Qr re ne, ye me m-was à, cinda a esute na ut-ma à, yage a esste hi ʉn na ba m-kukop, be-de kap rii-yo he m-rwɔ o-wur ʉr-hur ne nom ba m-kukop á. Yage komo a waragte shiishe ba m-kukop n-me ʉr-she'et de ʉn gyer-o ʉn Shir.

‡ **Bɔr-ʉs cind:15 6:15** ʉt-Girik: Beriar. § **Bɔr-ʉs cind:16 6:16** Hyen komo: 1Kor 3:16; 6:19; Rewi 26:12; Izik 37:27; Irmí 32:38.

* **Bɔr-ʉs cind:17 6:17** Hyen komo: Isha 52:11; Izik 20:34,41.

† **Bɔr-ʉs cind:18 6:18** Hyen komo: 2Sam 7:8,14; 1Nom 17:13; Isha 43:6; Irmí 31:9.

*Burus nɔmɔg o-zak remen
ya-o-Korinti waktunte be-de Shir*

² Kutu nɔ tɛ ʉnze nɔ tɛ m-was ʉn hur-ʉt nɔ. Tɛ nome kɔ net gaan **ʉr-ba'as** á, komo tɛ naas kɔ net gaan á, yagunte a zet tɛ reeg ra-o ʉn wʉ ken.

³ Ba **ba'as-de** mɛ nɔ m-sakke remen ʉm zeeg kaane á. Bɔ ʉm rurʉ nɔ n-ga à, ʉnze nɔ ʉn hur-ʉr tɛ, yatt rii-yo he na m-hoks m-wongse á, kɔ n-mɛ m-mar kɔ m-hoog.

⁴ ʉm ho'oste ʉr-hur sak ʉn nɔ nɛ, mɛ komo m-gwon ʉn nɔ nɛ. Hur ʉn de kumug jaab deen. Kap ʉn koob-de a swɔ nɛ à, ʉm rɔ o-zak nɛ deen.

⁵ Remen da-o tɛ woɔ o-Makidoniya à, ka wur-o tɛ o kum ʉr-wuwe á. Kɔ kene tɛ ha, hwʉ'ʉs-de zak, ʉt-ween ʉn ye ken ye nɛ, o-gyer nɛ n-mɛ ʉn hur-ʉt tɛ.*

⁶ Amba Shir, o rɔ ʉn gwʉ'ʉrse ʉn hur-de ʉn ye rotte jaab-o ʉt-men á, haan-m Titus hur-ʉt tɛ gwʉ'ʉrsute.

⁷ Ba remen haan-mɔ ʉn wʉ temb mɔ rwo'u tɛ o-zak á, amba ma-to wʉ rurʉ tɛ à. Bɔ nɔ do wʉ jaab-o ʉt-men à. Wʉ rurute tɛ ʉnze nɔ conog hyan-m re deen, komo ʉn bɔ nɔ nome tuk-mɔ ʉt-men à, ʉn rii-yo kore à. ʉn bɔ nɔ nome m-senge nɔ guut mɛ à. Yo ka yo rwo'e zak-o re aragte o n-ga deen.

⁸ Kɔ ʉm ru nɔ tuk-mɔ ʉt-men, mɛ was á. N-ga ʉm ro nɔmɔg tuk-mɔ ʉt-men, remen ʉm hyanag ká takurda-o ʉm tomonte nɔ n-ga à, o naaste men-ʉt nɔ, kɔ de nomte ya o-da hiin.

* **Bɔr-ʉs ta'yoor:5 7:5** Hyen komo: 2Kor 2:13.

⁹ ʉn kaane m-mɔka ʉm rɔ o-zak ne. Kɔ de nomte me hoge rerem-mɔ ʉn bɔ ʉm naase men-ut nɔ á, amba naase-mɔ ʉn men-ut nɔ rwo'og nɔ waktunte be-de Shir. Remen nɔ nomog tuk-mɔ ʉt-men bɔ Shir ro conge à, remen kaane te nomo nɔ **ur-ba'as** á.

¹⁰ Tuk-mɔ ʉt-men mɔ ʉn ko-hun rɔ net m-woot be-de m-mar. Amba gon mɔ Shir rɔ m-rwo net m-waktunte be-de Shir, ʉn kaane komo a kum gwu. Komo wanakke-o a do m-kus á, remen Shir sokste **ba'as-to** ʉn ye.

¹¹ Gwot nɔ nɔ hyen rii-yo naase-mɔ ʉt-men gon mɔ Shir mɔ wu rwo'e ʉn men-ut nɔ à, yo mɔ haantu nɔ à. Mɔ rwo'og nɔ gop-de ʉn nom ʉn rii-yo a cone nɔ nom à. Nɔ conog me m-kute unze nɔ nomog rii-yo ur-bon. Mɔ rwo'og nɔ nom us-ryaab, komo nɔ hoge o-gyer. Mɔ rwo'og nɔ rwo ur-hur, komo nɔ nom m-senge. Mɔ rwo'og nɔ m-zonge. Mɔ rwo'og nɔ m-she'et zongse nɔ hyen a ya'ag nɔ koob-de rege á. N-me ʉn ka orom-to n-me ʉn kɔ yo ke cow-yo nɔ kutute me unze nɔ m-neke ʉn cow-yo ur-bon.

¹² Da-o ʉm m-genbe nɔ ká takurda-o à, me was ko-wan-wu nome **ur-ba'as** á, kɔ ka wu a nome **ur-ba'as** à. ʉn hek-de ʉn kaane me ʉn gen remen ʉm kututu nɔ cas cas unze Shir nak unze nɔ ho'oste ur-hur ʉn te ne deen.

¹³ Ka rem-se kap rwo'og te jaab-o ʉt-men.

Mosse ʉn o ma te jaab-o ʉt-men o ne, har caane te doog kum o-zak deen remen zak-o Titus rɔ ʉn o ne à, remen nɔ kap nɔ rwo'og ʉt-kom n-me ʉn ka jaab-o ur-hur o wu kume à.

¹⁴ Remen ʉm be'este ʉm russute wu unze me

m-gwɔn rem nɔ, nɔ ru mɛ m-'e á. Remen kap yo tɛ rure nɔ à nip-o, remen kaane gwɔn-m tɛ mɔsse ʉn nɔ ne be-ʉr Titus shiig o-nip.

¹⁵ Was-mɔ Titus rɔ nɔ m-was à mɔ rɔ m-do deen, kap da-o wu bakse dorotte-o nɔ kap, ʉn gon gos-to nɔ kute wu da-o nɔ gokse wu à.

¹⁶ Mɛ o-zak m-mɔka remen ʉm ho'oste ʉr-hur ʉn nɔ ne sak.

Bɔr-ʉs eer

*Kamas nɔ hwɔr remen yan-dor
ʉn dak-o o-Judiya*

¹ Or re ne, m-mɔka komo tɛ conog nɔ nep rii-yo yar-mɔ Shir nome n-me ʉn yan-dor ye Shir n-me ʉn dak-o o-Makidoniya.

² Ye swoog ʉr-koob deen remen ye cowog o-range ʉn kom-to ʉn ye rɔ dor á har de warag ye o-zak. Komo de ru ye ken ye ya ʉn caari-mɔ m-yar sak, kɔ de nomte ye rɔ n-me ʉr-koob à.

³ ʉm nak ʉnze ye ya'aste bɔ ʉn 'wɔns-mɔ ʉn ye, har ma arage kaane. Ye nomog kaane ʉn con-mɔ ʉr-hur ba remen a ʉn gaktute ye á.

⁴ Ye konog tɛ, tɛ 'ye ye o-cow ye huut ʉt-kom be-de ʉn senge-mɔ ʉn gu ʉn yan-ba-m-kukop n-me ʉn dak-o o-Judiya.*

⁵ Ye ya'aste arge yo tɛ hwɔ yea ya'as à. ʉr-takan, ye ya'aste hi ʉn de ʉn ye be-ʉr Wan-Koyan, ka da-de ne ye ya'asuru hi ʉn de ʉn ye be ʉn tɛ, bɔ Shir cone à.

* **Bɔr-ʉs eer:4 8:1-4** Hyen komo: Roma 15:26.

6 Ʋn hyan-ɔ Ʋn kaane, te konuru Titus wu he co, wu buse Ʋn morogse Ʋn ka yar-mo Ʋn con-mo ur-hur mo be-ur no, bo wu takne a.

7 Amba bo no re co be-de Ʋn koyan a, be-de msher, be-de Ʋn rwor ut-ma, be-de Ʋn nap-se Shir, ko n-me m-senge, komo m-was ne mo no wasse Ʋn te ne a. M-moka, te conog no do m-ya'as Ʋn hwor no remen ka ye ro Ʋn swo ur-koob Ʋn dak-ɔ o-judiya.

8 Ba me Ʋn gakte no o a, amba de me no m-kute bo ye ken ye ro m-nom m-senge a. Yo ka he m-kute Ʋn gon was-mo no rotte Ʋn or no ne a.

9 Remen no nepse yar-m Wan-Koyan Yeso **Kiristi** rem na. Ko de nomte wu ro Ʋn ko yo ke rii-yo ne a, myet Ʋn kaane ne, wu waragte ko-koob rem no. Remen ko-koob-wu wu warge a, o rwore no kumut ko yo ke rii-yo Ʋn co-ɔ Shir.

10 Ma-to um he no m-ya a to ka: A jiish ur-bon no kom rii-yo no takne Ʋn hak-ɔ arge a, ba no Ʋn ya cot a, ay, no Ʋn hwor ur-hur komo no nomot kaane.

11 Buse no ka senge-mo hur-ur no takne a, nom no bo Ʋn 'wons-m no he m-hoks a.

12 Urege hwor ur-hur de m-ya ro kon, Shir a hoge m-rerem, urege no ya'aste bo Ʋn 'wons-m no. Shir con no ya'as rii-yo 'wons-m no wo a.

13 Ba me Ʋn con um hebe ye ken ye us-nu a, ka da-de ne um dooru no us-nu a. Amba me Ʋn zee kaane remen a wongte ka senge-mo hond hond bo depe a.

14 Se no gu ye m-moka bo no Ʋn o-cow yo Ʋn gwu ne a. No komo da-ɔ no taage Ʋn yo ken rii-

yo, ye komo ye rɔ ʉn yo ne, yea gu nɔ. ʉn kaane koyan he m-nom hond hond.

15 Gense yo rɔ: “Wu mɔrogse deen à, ka yo wu mɔrogse à, yo arag 'wɔns-mɔ ʉn wu á. Wu mɔrogse hiin à, ka hiin yo wu mɔrogse à, yo kendu wu á.”†

Titus ʉn nay-ne ye ʉn wu ne

16 Amba ʉr-bongon be-de Shir, o rwo'e Titus dekt ʉn hur-de ʉn wu, con-mɔ ʉn wu guut nɔ, ʉntun bɔ ʉm ro conge à.

17 Remen Titus wu ʉn dek wu habute be ʉn nɔ remen te konog wu á, amba wu robe be-ʉr nɔ ʉntun bɔ wu esse ʉr-hur à.

18 Tea tombe mosse ʉn wu ne, ʉn ka heno-o ne wu ru ʉr-jin à, be-de ʉn kap yan-dor remen ko'ot-mɔ ʉn wu mɔ ʉn **Ma-to m-Rerem** tɔ Shir.

19 Arge kaane ma, yan-dor ye Shir dak wu remen wu ma'asté m-neke mosse ʉn te ne. Tea kamas yar-mɔ ʉn hwɔr be-de ʉn **yan-dor Yeso** remen yan-dor ye o-Urusharima. Te ʉn nom kaane remen te ya'asté ʉt-gos be-de ʉn Wan-Koyan ʉn hi ʉn de ʉn wu komo remen te kututé ʉnze te ru'uste ʉr-hur te guut hun-ne.

20 Te o-gyer taase wu ken wu kum gom-de ʉr-reeb be ʉn te n-me ʉn bɔ te m-nekette ʉn ka yar-mɔ a ya'asu te mɔ ʉn con-mɔ ʉr-hur à.

21 Con-m te te nomot yo jiishe m-bon à, ba ʉn co-o ʉn Wan-Koyan cot á, amba har ʉn co-o ʉn hun-ne.‡

† **Bɔr-ʉs eer:15 8:15** Hyen komo: Rwuu 16:18. ‡ **Bɔr-ʉs eer:21 8:21** Hyen komo: Swɔɔ 3:4 (ʉt-Girik).

²² Komo tɛ m-tɔmbɛ ɔn yɛ nɛ, heno tɛ ka wɔ tɛ megrɛ tɛ hyen bɔ wɔ ɛsɛ ɔn hur-de ɔn wɔ n-mɛ ɔn rii ɔn hɔn ɔn hɔn à. M-mɔka komo wɔ ho'ostɛ ɔr-hur ɔn nɔ nɛ, wɔ ɔnɔg wɔ rɔ ɔt-kom deen.

²³ Baks nɔ ɔnze Titus, ko-nay-wɔ m-sɛngɛ wɔ, mɛ ɔn wɔ nɛ tɛ ɔn ka sɛngɛ-mɔ rem nɔ. Ka yɛ nɔ hyanɛ mɔsɛ ɔn wɔ nɛ à, yan-dor yɛ Shir yɛ tɔmbɔ yɛ, sɛngɛ-mɔ ɔn yɛ rɔ m-hantɛ m-seps be-ɔr **Kiristi**.

²⁴ Remen kaanɛ kutɔ nɔ ka hun-nɛ yɛ kap gɔn was-m nɔ ɔn rii-yo hantɛ tɛ rotɛ ɔn uku o-cin rem nɔ à, remen yan-dor yɛ hyenet.

Bɔr-ɔs jero

¹ Ba sɛ ɔm gendutɛ nɔ ma-tɔ ɔn gu ɔn yan-dor yɛ Shir o-Urusharima á.

² Remen ɔm nak nɔ ɛstɛ ɔr-hur nɔ guut, har mɛ ɔn uku o-cin remen kaanɛ be-de ɔn hun-nɛ yɛ o-Makidoniya. Mɛ yɛ m-rurɛ nɔ hun-nɛ yɛ o-Akaya nɔ zɔngsɔtɛ m-yar nɛ cin ɔn mɔnce. Go ɔn ka inɛ-mɔ nɔ inɛ eso à, mɔ rwo'og yɛ ma yɛ inɛtɛ.

³ Amba mɛ ka m-tɔmbɛ ɔn ɔr re nɛ, taase uku cin-o tɛ rem nɔ warag hwaa. Amba nɔ ma'as zongɛ bɔ ɔm rusɛ ya-o-Makidoniya ɔnze nɔ zongɛ à.

⁴ Remen ɔrege ɔm habɛtɛ mɔsɛ ɔn yɛ ken ya-o-Makidoniya yɛ nɛ, taase yɛ 'wɔs nɔ ba m-zongɛ, har tɛ taage ɔn rii-yo m-zɛɛ, myet-m na a hɔge m-'e remen tɛ ukɛ o-cin ɔn nɔ nɛ.

⁵ Remen kaanɛ ɔ ɔm hyentɛ a nom ɔr-bon, mɛ tɔmbɛ ɔr re nɛ yɛ hyen nɔ rii-yo ɔm habɛtɛ,

remen nɔ mɔrɔgsutɛ rii-yo nɔ zɛɛ nɔ he m-ya'as à, a 'wɔs yo zɔngsɛ. Kaanɛ he m-kutɛ ʉn hun-nɛ ʉnze ʉn cɔn-mɔ ʉn hur-ʉr nɔ ɔ, nɔ ya'astɛ, ba a ʉn gakte nɔ ɔ á.

M-go ʉr-hur sak

⁶ Baks nɔ yo ká: Net-wʉ go'e hiin à, wʉa ce hiin; amba wʉ go'e deen à wʉa ce deen.

⁷ Ko wʉ ke net-wʉ, wʉ ya'as bɔ wʉ esɛ ʉn hur-de ʉn wʉ à, ba mɔsɛ ʉn naase-mɔ ʉt-men nɛ á, kɔ wʉ a gakte à. Mɛ ʉn zɛɛ kaanɛ remen Shir rɔ m-cɔn ʉn wa-m-ya'as ʉr-hur sak.

⁸ ʉn yar-mɔ Shir, Shir a hoks nɔ m-ya kap rii-yo he nɔ m-gu ʉn hoog-m nɔ à, remen kɔ ɔ ke da-ɔ ʉn kɔ yo ke rii-yo nɔ kumut kap rii-yo nɔ o-hoob à, har arɛ kaanɛ, remen nɔ nomot kɔ mɔ ke sɛngɛ-mɔ ʉr-bon nɛ.

⁹ Bɔ rɔ gɛnsɛ ʉn Ma-tɔ Shir à:
“Wʉ ya'ag koɔb-nɛ, ʉr-hur sak.

Kashi ʉn sɛngɛ-mɔ ʉn wʉ mɔa te á.”*

¹⁰ Mɛ ʉn zɛɛ kaanɛ remen Shir ɔ rɔ m-ya ʉn ko-wa-ʉr-go gɔ wʉ goot, komo ɔ rɔ m-ya ʉn rii-yo m-rɛ. Remen kaanɛ, Shir a 'ye nɔ gɔ remen nɔ goot, wʉ rɔ m-rwɔ gɔ rotte m-bɔ'osse, har nɔ cɛɛrʉ deen remen kashi-m sɛngɛ-m nɔ mɔ m-ya.†

¹¹ A muut nɔ ya-o-kwum ʉn kɔ yo ke cɔw-yo remen nɔ ma'astɛ m-ya ʉr-hur sak kɔ ɔ ke da-ɔ a hoobɛ be-ʉr nɔ. ʉn cɔw-o tɛ sɛngɛ-mɔ ʉn yar-m nɔ a warag mɔ ʉn bɔngɔn-de Shir.

* **Bɔr-ʉs jero:9 9:9** Hyen komo: Bɔng 112:9. † **Bɔr-ʉs jero:10 9:10** Hyen komo: Isha 55:10.

¹² Remen ka senge-mo m-yar mo notte à, ba yan-dor ye temb no ro m-gu á, amba ro m-kaprunde har m-do un cow-se ur-bongon be-de Shir.

¹³ Remen ka senge-mo no rwuntute hi un no cas, hun-ne a bum Shir remen dorotte-o no. No gokste ka **Ma-to m-Rerem** to, to ma **Kiristi**, komo remen yar-m no bo no wonge un ye ne komo un ko wu ke ne à.

¹⁴ Be-de un kon-se un ye be-de Shir, ye ma'as no komo m-kone us-barag n-me un hur-de un ye remen ka yar-mo aragte m-cep, mo Shir nomo no à.

¹⁵ A 'ye no Shir ur-bongon remen ka yar-mo, yar-mo arge beeb-de un cep ut-ma à.

Bor-us op

Burus ko-yan-Tom Yeso wu o-nip wu

¹ Me Burus, me no us-kon un hi un de, me wu a m-zee, *Yan-gwegwer-mo ur-hi, ur-'won ne untun mo ma Kiristi* urege me be-ur gaan un no ne à. Amba hun-ne ro me m-aag *Wa-m-ciiz*, urege me mosse un no ne á.

² Me no us-kon, taase no gaktu me um suu no da-de me habe, remen um nak man hoks su'e ka ye ro m-zee unze rii-yo te m-nom à, rem-se mahun se.

³ Te ur-she'et n-me un hono o-dak, amba te dum ur-gun bo hono o-dak ro m-dum á.

⁴ Remen saw-to ur-gun un te ba gon to hono o-dak to á, to un beeb-de Shir to, to tette m-naas un saw-to ur-gun to m-wons to un yan-yage-ut na.

5 Tɛ m-sabarse ɔn sune-mo ut-ma kap ɔn rii-yo he m-wɛn hun-ne nap ɔn Shir ne à, mɛn yoose ɔn hun-ne ye 'ke barag-se ɔn ye ɔs-yo-se, sa o zee se ro be-de m-ke'et, remen ye hoksté nome ɔn **Kiristi** o-dorotte ɔn bu-yo ɔn barag-se ɔn ye.

6 Da-o no nome o-dorotte bo depe à, te zongse te ye'et ko wu ke ur-koob wu yage m-nom o-dorotte à.

7 Gwot no rii-yo ro cas à! Urege wu ken zeege wu, wu ma **Kiristi** wu, yage ka net-wu ja'aste nom us-barag, wua nep unze te ma ye ma **Kiristi** ye.

8 Ko me uke o-cin remen ka gwomo-to Wan-Koyan ya'u te à, ka gwomo-to remen te bo'osutu no o, ba remen te sabarsute no á. Remen kaane, yatt-wu he me m-rwo m-'e á, be-de ɔn kute ɔn hun-ne unze Yeso wu 'ya me ut-gwomo á.

9 Me con no hyen sa o zee gyer-o me no m-'ya á be-de ɔn takurda-to me no m-genbe á.

10 Remen ye ken ye ro m-zee, "Takurda-ut Burus to ro us-nu ne ur-beeb ne, amba urege wu ro be ɔn na ɔn hi ɔn de ɔn wu, wutt tep-o ur-beeb á, komo ma-to ɔn wu ba rii-yo á."

11 Yage gon ka hun-ne ye, ye nept yo ka: Yo te zee n-me ɔn takurda-ut te à, te rokne á, ka te he m-nom da-o te ro be-ur no.

12 Te bo'os te hongsuté ko te dekt hi ɔn te untun hun-ne ye ro m-hyan ye zee ye aragte ko wan á! Ka hun-ne ye, ye ro m-hongse hi ɔn de ɔn ye ɔn or re ɔn ye ne, komo ye ro ɔn hoob-o ɔn wu jiishe à n-me ɔn hi ɔn de ɔn ye, ye nep unze ye rott us-weer á.

13 Tēa uk o-cin arge gwɔmo-to Shir ya'u tē á, sē dē tē uk o-cin ʉn ka gwɔmo-to Shir essutu tē remen tē ko'otté **Ma-to m-Rerem** à, ka gwɔmo-to woostē har be-de nɔ rɔ à.

14 Mɛ ʉn uk o-cin ʉn raag-o Shir ya'u mɛ ʉr-keer ʉm nomot m-senge á. Rii-yo yan-gin ʉn ma-ʉt re zee mosse ʉn taage-o ʉn gwɔmo-ʉt re nē to ʉn kaanē a rees m-warag o-nip mɛ ro haante raag-o nɔ á. Amba nip-o rɔ kon á remen ʉm hantutē nɔ **Ma-to m-Rerem** o ma **Kiristi** rii-yo yē hantutē.

15 Komo tē pas be-de a zee tē á, ʉn uk o-cin ʉn senge-mɔ yē ken yē nomē á. Amba tē m-hwɔ ʉr-hur, sher-m nɔ a he co, remen ma-de ʉn senge-m tē n-mɛ ʉn nɔ sengutē m-dɔ deen.

16 Urege nɔ nomog kaanē, ka da-de tēa hoks m-ko'ot ʉn **Ma-to m-Rerem** ʉn tō ken dak-to n-co nɔ. Remen tē con uku o-cin ʉn senge-mɔ wu ken wu rege wu nomē ʉn be-de a rwo'e wu à.

17 Amba “Kap wu he uku o-cin n-mɛ ʉn yo ken rii-yo à, wu uku o-cin ʉn rii-yo Yawe nomē à.”*

18 Mɛ ʉn zee kaanē remen ba wu rɔ bɔm ʉn hi ʉn de ʉn wu, wu wu a ʉn ho'os ʉr-hur ʉn wu nē á, amba wu Wan-Koyan rɔ m-bɔm à.

Bɔr-ʉs op o-gaan

Burus ʉn yan-Tom Yeso nē yē ʉt-bo

1 Mɛ o-saktɔ nōa dungunē ʉn mɛ nē da-o mɛ zee tō ken ma-to hiin sa o zee men bɔm ʉn hi ʉn de ʉntun bɔ ko-raag rɔ m-nom à. Sē nɔ dek mɛ kaanē!

* **Bɔr-ʉs op:17 10:17** Hyen komo: Irmi 9:24.

² Me ʉr-shoob rem nɔ, gɔn shoob-de m-was de Shir rɔ nɔ m-nome à. ʉm surutu nɔ o-nu ʉn campo gaan, **Kiristi**, remen ʉm ji'itté nɔ ʉt-ge be-de ʉn wu ba m-kukop.

³ Amba me ʉn hoge o-gyer taase rii-yo kore **Hawa** à, yo kor nɔ. Hwo-o rakste wu ʉn weer-se ʉn yo har wu nomu **ʉr-ba'as**. Kaane nɔ ma, me ʉn hoge o-gyer barag-ʉs nɔ a hoks nɔ m-muut ba ʉr-bon, ʉn kaane, nɔa kum ya'as ʉr-hi bɔ a cone, o-nip ne ba m-kukop be-ʉ **Kiristi** á.*

⁴ Nɔ m-goks ʉn ye rɔ m-habe be ʉn nɔ à ba m-rem. Nɔ bupse yoos-de ʉn ye ʉn Yeso, kɔ de nomte de rɔ ʉn hon ʉn de te rurte **Ma-to m-Rerem** à. Nɔ bupse gɔ ʉn kukt-o ye ruru nɔ à, kɔ de nomte ka **Kukt-o Shir** o nɔ ro gokste o á. Nɔ goks ye kɔ ne ma-to rerem-to ʉn ye á.

⁵ Me dek ʉnze ka ye nɔ m-zee, “Caari-ne ye ʉn **yan-Tom Yeso**” à, ye aragte me ʉn yo ken rii-yo á.

⁶ Me ko-kyangan-wu ʉt-ma wu á, amba me ʉs- nap ne. Te kutute nɔ yo ka cas cas ʉn kɔ yo ke cɔw-yo.

⁷ ¿Ba'as-de me gweregse hi ʉn de remen a jaksté nɔ be-de ʉn kɔ'ot ʉn **Ma-to m-Rerem** to Shir m-yar?

⁸ ʉm rumsunte hwɔr o ka be-de ʉn ye ken yan-dor ye Shir ye remen ʉm nomot senge-m re be ʉn nɔ.

⁹ Da-o ʉm ro be ʉn nɔ à, mett hwɔr á. Myet ʉn kaane ne me sawsu nɔ ʉs-nu ka da-o á. Or na yan-dor ye rɔ n-me ʉn dak-o o-Makidoniya à

* **Bɔr-ʉs op o-gaan:3 11:3** Hyen komo: Taka 3:1-5,13.

ye hante kap yo me m-con à. Me sawsu no ʉs-nu ka da-o á, komo man senge-m nom un kaane.†

10 Nip-o **Kiristi** o ro be un de à, o rwo'u me m-zet net ro kon wu woʉ wu wenet me uku o-cin un myet dak-o o-Akaya á.

11 ¿Ya rwo'u me m-zee kaane? ¿Remen me no m-con o á? Ay, Shir nak unze um conog no!

12 Man he co n-me un yo me m-nom à, un yage un goks un gwu-o un hwor be-ur no, remen um wenet ká “Caari-ye un **yan-Tom Yeso** ye” uku o-cin unze, ye ma ye ro m-senge hond hond un te ne.

13 Go un ka hun-ne ye ba **yan-Tom Yeso** ye o-nip ye á, amba yan-senge-mo ut-bo ye. Ye ro un muut un hi un de un ye yan-Tom **Kiristi**.

14 Ba rii-yo ut-hyat yo á, remen **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot** ma un cen wu ro m-muut un hi un de un wu untun **wan-tom-wu Shir** wu m-cucas.

15 Remen kaane ba rii-yo ut-hyat yo á urege guw-ne ye un wu ye musste hi un de un ye untun yan-kashi m-senge mo Shir. Ur-kom yea kum ur-yons de nome hond hond un ye ne á.

Koob-de Burus swo à n-me un senge-mo un wu

16 Um ja'aste m-zee, taase wu ken wu zee me ko-raag-wu. Amba no deke unze kaane o, to, no ho'os ur-hur un me ne untun ko-raag, remen me ma um kumut rii-yo uku o-cin hiin.

17 Go un ka uku cin-o me m-nom à, ba Wan-Koyan wu zee um zee kaane á. Ay, un ka ma-to, men uk o-cin untun ko-raag.

† **Bor-ʉs ɔp o-gaan:9 11:9** Hyen komo: Piri 4:15-18.

18 Ye ken ye rō kōn yan-uku-cin bō yan-hōno-odak rō m-nōm à, mē ma yage ūm nomot kaane.

19 Bō nō ūs-barag à, nō m-hyan nō ūs-weer ne deen, zak-o-zak nō m-dugūne ūn raag-ņe ne!

20 Remen ūrege wū ken wū rwo'og nō m-gūw, nō m-dūngūne ūn wū ne, kō wū rumse nō rii, kō wū re ra-o nō, kō wū kutu nō m-'wons, wū ken nō o-raag.

21 Mē m-hoge m-'e ūm zet koob-de ūn 'wons-m te o hante te nomte ka rem-se á!

Amba ūrege wū ken wū rō ūn uku o-cin, remen yo ken rii-yo, kō mē man nom jaab-o ūt-mēn ūm uku o-cin, amba mē ūt-ma kaane ūntun ko-raag.

22 Ūrege ye **Yahuda**-ņe ye, mē ma ko-**Yahuda**-wū. Ūrege ne **Isra**-ņe ye, mē ma ko-**Isra** ūm rō. Ūrege ne yan-baag-o **Ibrahi** ye, mē ma ko-yan-baag-o **Ibrahi** ūm rō.

23 Ūrege yan-senge-m **Kiristi** ye, ūm aragte ye! (Mē ūt-ma sa o zee neŭ-wū rō o-zungo à!) Ai, ūm aragte ye m-senge o-nip, swō m-geeg o ka, ūm swoog m-dum deen, ūm swoog m-cōw o-darem o m-mar deen.‡

24 Sō o-taan **Yahuda**-ņe bu'ū mē ūs-sorog kwōoz-ūt yoor ba o-gaan [39].§

25 O-tet yan-piish ūt-ma ye ūn **Roma**-ņe nomū mē ūs-sorog. A jirig mē ūt-ta'ar sō o-gaan. Sō o-tet hat-tō m-hō caate ūn mē ne n-mē m-sa. Komo ūm taaste ūr-hō ūm rewē n-mē m-sa rii-yo a guut me.*

‡ **Bōr-ūs op o-gaan:23 11:23** Hyen komo: Seng 16:23. § **Bōr-ūs op o-gaan:24 11:24** Hyen komo: Kara 25:3. * **Bōr-ūs op o-gaan:25 11:25** Hyen komo: Seng 16:22; 14:19.

26 Kɔ ɔ ke da-ɔ me ʉr-hew. ʉm gontʉte o-darem n-me ʉt-roog, o-darem ʉn kom-to ʉn ya-ʉr-kwʉp. O-darem ʉn kom-to ʉn ye ro yan-dak-o re à, o-darem be-de ʉn ye ro **Yahuda**-ne á, o-darem n-me o-bɔ, o-darem n-me o-kɔt, o-darem n-me m-sa, komo o-darem be-de ʉn ɔr re ne yan-dor ye ʉt-bɔ.†

27 ʉm swoog o-darem, ʉr-koob ne, ʉn koob-de m-rew, ʉn mer ne, o-**swoot** ɔ m-hɔ ne. Ba o-gaan á ʉm taage rii-yo m-re, ʉm swoog o-hʉw, ʉm taage ʉn ɔp-ɔ m-ɔp.

28 Se ken rem-se ʉt-moor ne se ʉm taage à komo, kɔ de ke hɔ-de me ʉn nʉ-se ʉn yan-dor ye Shir ne kap.

29 ʉrege wʉ ken wʉ taagute m-'wɔns me m-hyan sa o zee me wʉ taage m-'wɔns. ʉrege komo a rwo'og wʉ ken wʉ ʉr-he n-me **ʉr-ba'as**, yo ka yo ro me rees ʉs-ryaab deen.

30 ʉrege se ʉm uk o-cin, man uku o-cin be-de ʉm hyane ʉm kendete à.

31 Shir o-Tato ɔ ʉn Wan-Koyan Yeso, wʉ a he m-bɔm ba m-ta à, nepse ʉnze ba bɔ-to ʉm rotte á.

32 N-me o-Damaskus, ko-gwamna-wʉ ro ʉn kus-ɔ ʉn ko-Gwomo Aretas à wʉ sanag ish-ye ʉn bɔ-ɔ o-Damaskus remen wʉ shipt me.

33 Amba nay-ne re kyerguntu me n-me o-koor ʉn jim-de o-bɔ ʉn hek-de ʉn wur-ɔ o-bɔ, ʉm possute wʉ.‡

† **Bɔr-ʉs ɔp o-gaan:26 11:26** Hyen komo: Seng 9:23; 14:5.

‡ **Bɔr-ʉs ɔp o-gaan:33 11:32-33** Hyen komo: Seng 9:23-25.

Bor-us op us-yoor

*Hyangan-to Yeso kute Burus
n-te un m-bo à*

¹ Kò de nomte uku o-cin a 'ye rii á, man he co un uku o-cin. M-mòka, man re co un rwor un rii-yo Wan-Koyan Yeso rwunte me cas untun m-bo ut-hyangan ne komo.

² Um nak wu ken net-wu, wan-dor **Kiristi** caane hak-us op-us nass-se ka, se arge à, a deke wu ha-mo Ton-o atette-o be-de Shir ro à. Kò n-me o-wur o kò ba n-me o-wur á me nap á, Shir o cot nape.

³ Um nak ka net-wu, a un dek wu ha-mo un Ton-o atette-o, kò o-wur kò ba n-me o-wur á me nap á, Shir o cot nape.

⁴ Ree o wu hoge to ken ma-to to a hoks m-rwor á, go un to mat-de un net a hoks nom ut-ma un to á.

⁵ Man uku o-cin remen ka net-wu, amba man uku o-cin remen hi un de á, se de n-te un kende-m re.

⁶ Kò um uku o-cin, man warag ko-raag á, remen man ma'as un rwor o-nip. Amba man uku o-cin á, remen me con wu ken wu dek me arge bo wu ro me m-hyan á, un bo wu ro me m-hoge ne á.

⁷ Taase um uku o-cin, remen ka rem-se ut-hyat se se um hyane à, se ur-beeb, a tomnu me o ken gom-o untun hoog-mo o-yokor o-wur. Yo ka yo un nom sa o zee wu **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot** tomne remen wu ye'et me ur-koob ba m-sok, komo remen mo wenet me uku o-cin à.

⁸ Sɔ o-tet ʉm kɔnɛ Wan-Koyan wʉ dossʉ mɛ ɔ ʉn wʉr-o re.

⁹ Amba wʉ zeeru mɛ, “Yar-m re bɔ'ossute wɔ, remen n-mɛ kende-m ru ɔ atɛ m-hyan ʉn beeb ʉn de.” Remen kaane man uku o-cin o-zak nɛ remen ʉm kendute remen beeb-ʉr **Kiristi** kumut ʉr-she'et be ʉn de.

¹⁰ Da-o hun-ne ye ro mɛ ʉt-reeb, kɔ ye 'ye mɛ ʉr-koob, kɔ ye rangse mɛ, kɔ ye egnutu mɛ ʉr-koob remen ʉm dore **Kiristi** à, mɛ m-nom o-zak. Mɛ ʉn zee kaane remen da-o mɛ kende ka da-o ɔ mɛ ʉn kum ʉr-beeb de rwuune be-de Shir à.

*Naase-mɔ ʉn men-ʉt Burus remen
yan-dor-ye Shir ye rɔ n-mɛ o-Korinti à*

¹¹ ʉm nomog m-raag, amba nɔ ye rwɔ'u mɛ. Nɔ ye depe nɔ bʉm mɛ. Ka ye nɔ aage “Caari-ye ʉn **yan-Tom Yeso**” à, ye jiishe mɛ á. Kɔ de nomte ba yo ken rii-yo ʉm rɔ á.

¹² Shir nomog rem-se o-made ʉt-hyat nɛ ʉn mɛ be ʉn nɔ. Ka rem-se kutu nɔ ʉnze **wan-Tom Yeso** ʉm rɔ.

¹³ ¿N-te ʉn yo ke bu-yo nɛ ʉm kutu nɔ ʉnze nɔ ʉr-hond ʉn ye ken yan-dor ye Shir nɛ á? ¿Kɔ de remen mɛ sawsu nɔ nu-ʉs re ɔ á? Soksʉ mɛ nɔ ka **ba'as-de!**

¹⁴ Mɛ zongse ʉm habute be ʉn nɔ ɔ atette-o. Man ru'u nɔ se ken nu-se á, remen nɔ ye ʉm cone, ba hwɔr nɔ á. Remen ʉdepe yakar-ye dek nu-se ʉn tat ʉn ye nɛ á se de tat-ne ye dek nu-se ʉn yakar-ye ʉn ye.

¹⁵ Man nom o-zak ʉm hootu nɔ kap yo rɔ mɛ à, myet ʉn hi ʉn de nɛ. ʉrege ʉm wastu nɔ deen, ¿noa was mɛ hiin ye á?

16 Nɔa sɔ'e mɛ unze mɛ warag nɔ o-caar o-suut á. Amba wu ken wua zee mɛ un nɔmɔ nɔ us-weer, um hokstu nɔ mosse ut-bɔ ne.

17 ¿Mɛ un re ra-o nɔ be-de un ka ye um tɔmbe be un nɔ?

18 Um kɔnɔg Titus wu habɛ be-ur nɔ, komo um tɔmbute wu ken ɔr tɛ ko-yan-dor ɔ Shir mosse un wu ne. ¿Nɔa zee ɔ Titus reeg ra-o nɔ? ¿Mɛ un wu ne rii gaan-yo ka tɛ m-nɔm á?

19 Nɔ m-zɛɛ ɔ ka da-ɔ kap, sɛnge-mɔ tɛ rotte tɛ ruutɛ hi un tɛ be-de geeg-ur nɔ. Shir ɔ rɔ tɛ m-su'e, nip-ɔ Shir ɔ tɛ m-rwɔr n-mɛ un **Kiristi** à. ɔr re ne, tɛ m-nɔm un kɔyan remen nɔ doot m-'wɔns un sher-m nɔ.

20 Mɛ o-gyer taase da-ɔ mɛ habɛ um 'wɔs nɔ bɔ um hwɔ o-saktɔ á, kɔ komo nɔ hyen mɛ bɔ nɔ hwɔ o-saktɔ á. Mɛ o-gyer ɔ ut-ween, ur-shoob ne, us-ryaab ne, un ɔn-tɔ ur-hi ne, o-agegense ne, ut-reeb ne, un nu-mɔ ur-hi ne, o-da rem ne komo.

21 Mɛ o-gyer unze mɛ dɔ m-habɛ komo, Shir a ru um hogɛ m-'ɛ un co nɔ. Mɛ o-gyer taase men-ut re naasɛ remen hun-ne deen ye rɔ un nom **ur-ba'as** n-ga à, ye waktunɛ be-de Shir á, ye yagɛ nɔmɔ o-ás un she'et-de un ba ur-bon ne de ur-gɔp ká rem-se ye rɔ m-nɔm à.

Bɔr-us op us-tet

Nak ut-to

1 Mɛ habɛ be-ur nɔ m-mɔka, atette-ɔ ka. Untun bɔ gen-mɔ un Ma-tɔ Shir zɛɛ à, “A dek kɔ tɔ ke

ma-to ʉn nu-o ʉn nen yoor ko nen tet ye hyane yo nome à.”*

² ʉm be'este, ʉm nekste no ʉt-to da-o ʉm ro be-ʉr no habe-m ayoore-mo à. ʉm doog no nake ʉt-to m-moka me be-ʉr no á: Da-o me muube man kuse ka ye nome **ur-ba'as** n-ga á ko ye ken ye.

³ Man kutu no yo no cone m-hyan à. No nept ʉnze **Kiristi** wu ro ʉt-ma ba me á. Wu kende wu nomot ʉn no ne á. Wu ro ʉr-beeb ne be-ʉr no.

⁴ Ko de nomte a ʉn kam wu sa o zee wu rott ʉr-beeb á, myet ʉn kaane ne wu ro ʉn hoog ne be-de Shir. Kang-o gaan, na yan-ba-ʉr-beeb ye n-me ʉn wu, amba ʉn beeb-de Shir a she'et ʉn wu ne remen a nomot m-senge rem no.

⁵ Me'es no hi ʉn no, no gut remen no nept ko no be-de m-sheer à. Ma'as no me'es ʉn hi ʉn no. ¿No nap ʉnze **Kiristi** Yeso wu ro be ʉn no á? O-nip wu ro kon be ʉn no, se de urege no heeg be-de ʉn ka me'es-de.

⁶ ʉm rwo'og ʉr-hur noa nep ʉnze te he á.

⁷ Te ʉn kon-se Shir ʉnze noa nom rii-yo ba ʉr-bon á. Ba remen hun-ne hyenet ʉnze te reeg ʉr-ho á, amba remen no nomot yo depe à ko de nomte hun-ne a hyen sa o zee te heeg.

⁸ Urege no m-nom ka rem-se se depe à, tea ja'as no á. Tea hoks wen o-nip á, ʉn suge-de ʉn kaane ma, tea gu hun-ne she'et ʉn bu-yo o-nip.

⁹ Zak-o te m-nom te ro ba ʉr-beeb, amba no ne no ʉr-beeb ne. Komo te ʉs-kon be-de Shir remen no bo'ossete shero shero ʉn sheer-m no.

¹⁰ O hante ʉm gendute no se ka rem-se cin me

* **Bɔr-ʉs op ʉs-tet:1 13:1** Hyen komo: Kara 17:6; 19:15.

be-ur nɔ á. Mɛ nɔm kaanɛ remen da-o mɛ habe, taase um kutu nɔ ryaab-ɔs re, un gwɔmo-to Wan-Koyan ya'u mɛ à. To m-'yonsté nɔ to ba to m-kaps á.

Ma-to ur-kom

¹¹ Or re nɛ, bɔ um komostɛ kà takurda-o, nɔm nɔ o-zak! Nɔm nɔ bɔ un nom-m nɔ, nɔ she'etɛ shiishe. Doo nɔ or nɔ nɛ jaab-o ut-men, komo she'et be-ur gaan un ye nɛ. Urege nɔ nɔm kaanɛ, ka Shir-o o ya'as nɔ m-was, un gwugwu-mo ur-hur nɛ à, wu nɔm mosse un nɔ nɛ.

¹² Nɔ gas or nɔ nɛ hunhamat.

¹³ Kap yan-dor-ye Shir ro nɔ ur-gas.

¹⁴ Mɛn kon-se Shir unze nɔ nept unze yar-m Wan-Koyan Yeso **Kiristi**, con-mo rwuune be-de Shir, un morge-de un **Kukt-o Shir** nɛ, mo ro mosse un nɔ nɛ kap!

ut-Hun New Testament

Hun-Saare: ut-Hun New Testament New Testament

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hun-Saare

Contributor: WBT Central Zone

© 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc. in cooperation with the Ut-Hun Bible Translation Project All rights reserved. The New Testament in ut-Hun (Eastern Dukawa)

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 29 Jan 2022

4b40cd80-7cb8-5d3d-8563-557f030f99d7